

ROLF SCHREINER:

Maria Eva

Maria Eva blei født udenfor ekteskab 7. mai 1919, og hu vokste opp onna fattige forhold ude på landet. Hu hadde ei mor så va elskerrinnen te ein rige mann på stedet, og de to fekk fem barn samen. Faren ville ikkje ha någon form for kontakt med Maria Eva og de fire søsknene hennes, så det va opp te morå å sørga for at ongene vokste opp, fekk ein jobb og helst blei så godt gifte så muligt.

Morå jobde som kokk, og hu hadde itte kvert yrkesplaner for ongene sine – bortsett fra den rolige minstejentå så hadde lett for å drømme seg langt vekk. Maria Eva følte seg nemlig ganske malplasserte der ude på landet, og morå kunne ikkje se for seg at hu blei någe arbeidsjern akkurat. Dermed va det bare for morå å håba på at Maria Eva kunne bli gifte så snart hu va gammale nok.

Men ein framtid som bondekåna og mor te ein svere ongeflokk va langt fra drømmen te minstejentå. Hu va ikkje flinke i skolefag, og hu gjorde seg ikkje særlig bemerkta i søskenflokken – derimod deltog hu aktivt i teatergruppa på skolen, der hu kunne få udløb for lengsler så lå langt udenfor hjemstedet. Hu drømde om å bli skuespelar, men hvis hu fortalte någon om ka ambisjoner hu hadde, blei hu ikkje tatt særlig alvorlig.

Ein dag fekk det litla stedet langt ude på landet besøg av ein artist – ein sangar. Han gjorde stor suksess, og den unge Maria Eva blei så betatt at hu bestemte seg for å reisa inn te hovedstaden i landet for å prøva seg på ein av de mange teaterscenene. Det fins de så påstår at Maria Eva te og med forførte den kjekke sangaren, og rømte vidare med han for å få hjelp inn på de skrå bredder i storbyen. Det e heller tvilsomt – de fleste meine at det va morå så fekk 15-årige Maria Eva innlosjert i hovedstaden hos någon slektningar.

Men någon skuespelar va hu ikkje. At talentet mangla, blei fort klart for de fleste. Sjøl meinte Maria Eva at hu va født te å stå på scenen, og med ein jernvilje og ein ustoppelig tro på seg sjøl klarte hu å beholda ein fod innfor teatermiljøet, og dermed fekk hu någon roller å bryna seg på. Dessuden hadde hu forstått verdien av å ver venn med de rette folkene, så hu brukte møyje tid på å få seg et nettverk blant betydelige personer – både skuespelare og politikare.

Teaterkritikerne va ikkje nådige – Maria Eva blei stadig dømt nord og ner. «Hu va forferdelige, kald så et isfjell og heilt uden evne te å bevega publikum», sa ein kvinnelige skuespelarkollega. Og akkurat de andre damene i bransjen va flinke te å setta ud rykter om at Maria Eva tjente penger på heilt andre måder enn å stå oppreist på ein scene. De va sykt misunnelige på hu så hadde et så stort nett av mannlige kontakter at hu kunne ta stadig nye skritt (!) oppigjønå i samfunnet. Og på tross av at Maria Eva ikkje blei tildelt store roller på scenen, fekk hu stadig større inntekter. Sånt skabe ondt blod.

Maria Eva gjorde ein bedre figur i radioen enn på scenen. Hu blei ein nokså brukbare radioskuespelar, og sjefen hennes syns det va god reklame for hans radiostasjon at Maria Eva va ude på byen med mektige menn – det påstås at hu fekk lønnspålegg for kver ny elsker hu viste seg ude med. Og då hu hadde klatra så høgt på rangstigen at hu spiste middag med presidenten i landet, økte lønna fra 150 te 5000 løgnaser i måneden. (Ein løgnas e ein fellesbetegnelse på all valuta så ikkje hørre inn onna dollar, pund, euro og kroner. Verden blir enklare sånn.)

Den unge, vakre, men ganske talentløse Maria Eva va allerede blitt kjendis då hu blei samboer med ein general og politkar så va 24 år eldre – han hette Juan Domingo. Någen har sagt at for ein engelske eller amerikanske politkar kan utroskab ødelegga karrieren, men i dette landet va det merr sånn at ein politkar uden elskerinne blei sett på som ein smule suspekt. Ja, då så.

Maria Eva va te stor støtte for Juan Domingo då han reiste rundt på politiske møder – hu va stadig te stede, men holdt seg beskjedent i baggrunnen. Når hu uttalte seg, viste hu stort engasjement for de fattige, og hu oppfordra Juan Domingo te å bli talsmann for de så hadde minst å rutta med – ein ledar for de skjorteløse og fattige. I hovedstaden besøkte paret arbeiderstrøg og slumområder – de satt på kneipene og drakk billig vin te langt på natt, og på den måden blei de venner med folket.

Og det svarte seg – Juan Domingo sitt parti vant valget i 1946. Då hadde han sjøl sørgd for å bli partiledar – visstnok gjønå et kupp og to – og han hadde gifta seg med Maria Eva.

Juan Domingo Perón va blitt president i Argentina, og det fystssta han gjorde som regjeringssjef va å avskaffa det parlamentariske demokrati. «Takk te velgerne, men eg har ikkje brug for dåkker lenger.»

Dermed gjekk folkets sympati øve te fru Maria Eva – itte kvert kalt Evita, så betyr Lille Eva. Hu fortsatte kampen for de fattige i landet og fekk ein stadig merr populær posisjon. Hu hadde någon uforglemmelige taler der hu tog arbeidernes parti, hu talte sterkt for ligestilling, hu sørgde for at argentinske kvinner fekk stemmerett og hu satte i gang sosiale boligprosjekt. Evita Perón blei nærmast ein helgen i levande live, og kort tid før hu døde av kreft i 1952 – bare 33 år – fekk hu tittelen «Spirituell leder av nasjonen Argentina».

Musikalen «Evita» e ein av ganske få så e bygd på ein sann historie. Någen vil nok føya te «Jesus Christ Superstar» – der e eg veldig i tvil...